

La periodista televisiva Llúcia Oliva pren el relleu de Josep Pernau en la presidència del Consell de la Informació de Catalunya (CIC), l'organisme que vetlla pel respecte dels principis del Codi deontològic. La primera dona al capdavant del CIC pretén aconseguir que la feina d'aquest sigui més coneguda per la societat.

Oliva pren el relleu de Pernau al capdavant del CIC

Joaquín M Pujals
Fotos: Vicente Pruna

Llúcia Oliva és la nova presidenta del Consell de la Informació de Catalunya (CIC), l'organisme independent impulsat pel Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC) per a vetllar pel compliment del Codi deontològic de la professió. Oliva substitueix en el càrrec l'exdegà del CPC Josep Pernau, qui va renunciar a renovar per quatre anys més el seu mandat per raons de salut. El càrrec de secretari general el continuarà exercint Josep Maria Cadena.

El nomenament d'Oliva a proposta de la Junta de Govern del Col·legi de Periodistes va ser ratificat en una reunió extraordinària del Patronat de la Fundació CIC i posteriorment del plenari del mateix Consell de la Informació, que van tenir lloc el passat 10 de juny. La candidata, que no va poder ser-hi present a causa d'un viatge professional, va obtenir-hi un suport unànime dels presents.

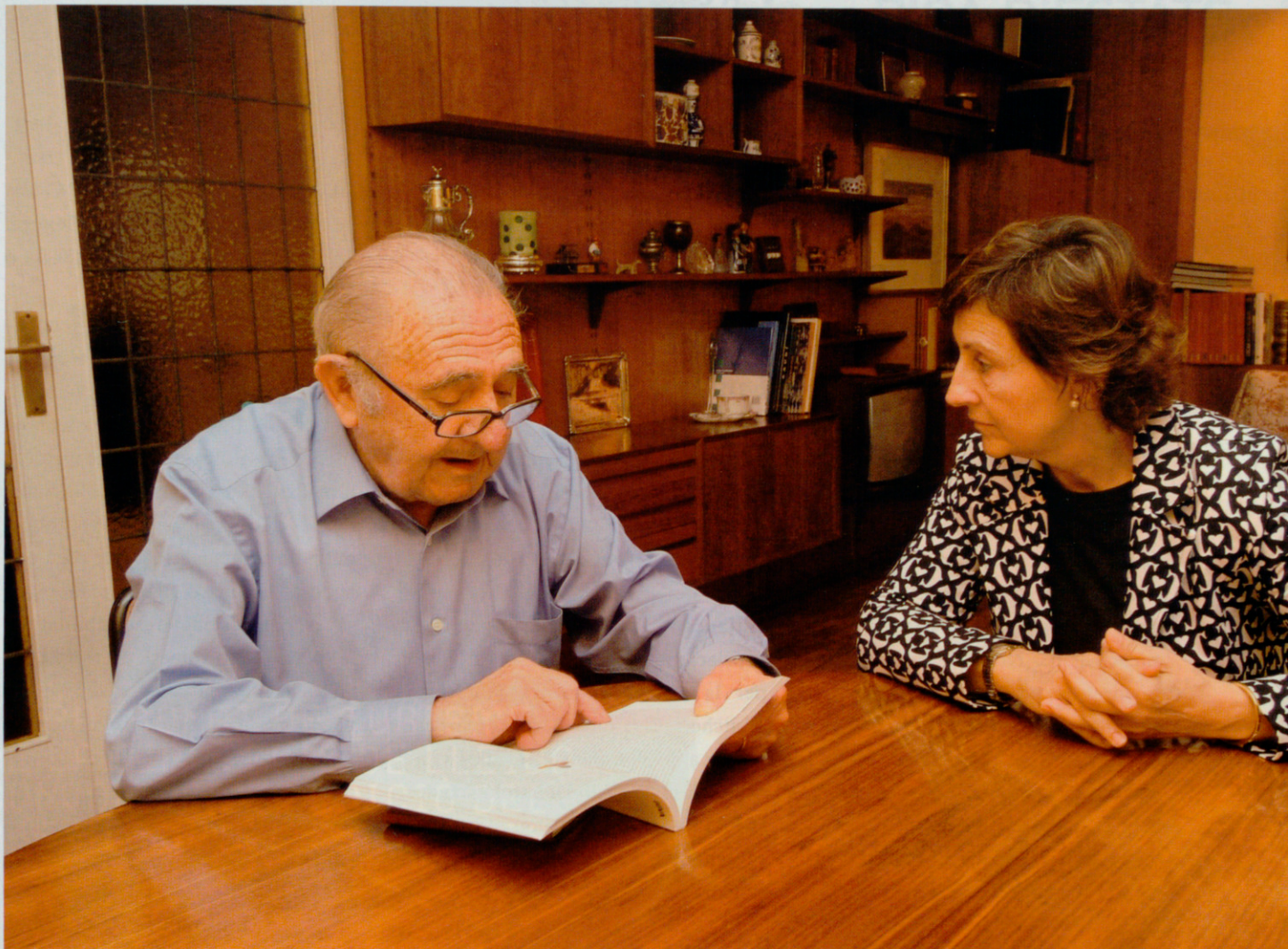
Llúcia Oliva (Barcelona, 1953) té una llarga carrera com a reportera internacional i corresponal a TVE i TV3. Va ser secretària del Col·legi entre els anys 1997 i 2001. Josep Maria Cadena (Barcelona, 1935) és crític d'art d'*El Periódico de Catalunya*, fou fundador i sotsdirector de l'*Avui* i membre de les juntes de l'antiga Associació de la Premsa de Barcelona i del Col·legi. Per la seva part, Josep Pernau (Lleida,

1930) acumula més de cinquanta anys de periodisme, que continua exercint cada dia a *El Periódico* amb la seva columna *Opus mei*. Ha estat degà del Col·legi, president de l'Associació de la Premsa i també de la Federació de Asociaciones de la Prensa de España (FAPE).

A banda d'aportar un relleu generacional al capdavant del CIC –els tres presidents anteriors havien estat il·lustres veterans–, la primera dona que dirigirà l'organisme inicia una nova etapa en la qual es vol reforçar l'activitat del Consell i augmentar el coneixement que de la seva existència i funcions en tenen els ciutadans. L'increment del nombre d'actuacions d'ofici –normalment s'intervé a petició de la part afectada per una informació– i una major presència en el web del Col·legi de Periodistes –que properament serà renovat a fons– en seran alguns dels instruments.

Després d'un llarg període de maduració del projecte, el CIC va néixer a finals de 1996, aprovat per la Junta de Govern del Col·legi i pel plenari del III Congrés de Periodistes de Catalunya, amb la missió de garantir el compliment dels principis d'ètica periodística continguts en el Codi deontològic, pioner a l'Estat, impulsat també pel Col·legi i aprovat pel II Congrés de Periodistes l'any 1992.

Josep Pernau i Lúcia Oliva pocs dies abans que el plenari del CIC aprovés el relleu en la presidència del CIC.

El març de 1997 es constituïa formalment el Consell i iniciava l'activitat reguladora dels continguts informatius sota la presidència del desaparegut Llorenç Gomis. El 1999, i per tal de garantir la seva plena independència,

Oliva vol reforçar l'activitat del Consell i augmentar el coneixement que tenen els ciutadans d'aquest organisme

el CIC va adoptar la forma jurídica d'una fundació sense ànim de lucre, regida per un Patronat on el president i el secretari general també els són del Consell. Els següents presidents foren Francisco González Ledesma (2000-2004) i Josep Pernau (2004-2008).

El CIC és un òrgan d'autoregulació de la professió, integrat per perio-

distes de reconegut prestigi, però també per personalitats d'altres àmbits professionals i socials, els quals, per tal d'evitar l'endogàmia dels informadors, són majoria al Consell: hi ha nou periodistes davant

onze no-periodistes. Al Patronat de la Fundació, la relació és de sis periodistes per cinc representants d'universitats,

entitats cíviques i altres col·legis professionals.

El Consell és sostingut econòmicament per les mateixes empreses periodístiques, la tasca de les quals ha de fiscalitzar. Actualment hi ha cinquanta-cinc mitjans de comunicació –escrits i audiovisuals–, grups empresarials i associacions profe-

Experiència internacional

Lúcia Oliva és membre de l'equip del programa de grans reportatges *En portada* (TVE), ha estat corresponsal de TV3 a Washington i de TVE a Moscou. També ha treballat a *Línea-900* i *Dossier XXI* i va dirigir l'*Informatiu Cap de Setmana* de TVE-Catalunya. Abans va escriure a *TeleXpress*, *Catalunya Express* i *Avui*.

És llicenciada en Ciències de la Informació per la UAB i en Literatura Catalana per la UB, Màster en Periodisme Televisiu i Política per l'American University de Washington i en Comunicació de Masses per la de Wisconsin-Madison.

Immigrants i menors

La major part dels casos tractats pel CIC en aquests onze anys han estat relacionats amb quatre articles del Codi deontològic: el 2, que reclama difondre únicament informacions fonamentades; el 9, que exigeix respectar el dret de les persones a la intimitat i a la pròpia imatge; l'11, que demana tractar amb especial cura tota informació que afecti menors i el 12, que plaïntja el mateix per a informacions o opinions que puguin provocar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural i malaltia, o incitar a la violència.

En primer terme, han tingut una especial incidència les queixes per notícies sobre la immigració i, en segon terme, les que afectaven a menors d'edat. Pel que fa al primer àmbit, se n'han rebut nombroses per l'ús del terme *il·legal* per referir-se als immigrants sense papers, i també per la referència en les informacions a la nacionalitat dels suposats protagonistes de fets delictius com si es tractés d'una dada rellevant per a la comprensió dels fets narrats.

Davant d'això, el CIC va emetre els anys 2005 i 2006, respectivament, sengles declaracions públiques demanant als periodistes i als mitjans una altra manera de procedir a l'hora d'abordar aquestes qüestions. Altres declaracions emeses per l'organisme han instat els professionals a respectar de manera escrupulosa l'*off the record* i han censurat l'existència d'informacions incompletes en els arxius d'alguns mitjans, la qual cosa afecta el rigor de les notícies publicades que s'hi basen.

ssionals adherits als principis del Codi deontològic que col·laboren voluntàriament en el seu finançament.

La primera dona que presideix el Consell va obtenir el 10 de juny el suport unànim de plenari

El projecte del CIC es va inspirar en el model de la Comissió de Queixes de la Premsa Britànica, nascuda set anys abans en un intent dels periodistes del Regne Unit d'escapar, mitjançant l'autoregulació, de les legislacions restrictives impulsades per la primera ministra Margaret Thatcher. El Consell català va ser pioner a nivell espanyol –el 2004 se li va afegir el Consejo Deontológico de la FAPE–, però en el món hi ha mig centenar de països amb organismes similars.

El canvi és també generacional. Els anteriors presidents havien estat il·lustres veterans

Des de la creació del CIC, diversos mitjans de comunicació s'han dotat de la figura del Defensor del Lector o de l'Espectador, o d'Estatuts de Redacció que recullen l'esperit del Codi deontològic, la qual cosa ha donat un nou impuls a la tasca d'autoregulació endegada en el seu

En el món existeixen fins a mig centenar de països que disposen d'organismes similars al CIC

moment en solitari pel Consell. Qualsevol ciutadà, entitat o institució pot acudir al CIC si considera que una informació difosa per un mitjà de comunicació a Catalunya vulnera

d'alguna manera els seus drets fonamentals –entre altres, se n'han tramitat del Govern Basc, l'Institut Català de la Dona, la Direcció General d'Atenció a la Infància o Càritas.

El Consell actua generalment a instància de part, és a dir, ha de rebre la queixa de la persona física o jurídica que es considera directament perjudicada per la informació difosa sobre ella per algun mitjà de comunicació o que creu que aquesta lesiona d'alguna manera les seves conviccions o sensibilitat. Si la petició és admesa a tràmit, és traslladada al mitjà autor de la informació perquè aquest pugui fer les al·legacions que consideri convenients.

Seguidament, el plenari –se'n fa un al trimestre– designa un ponent o una comissió informativa que emetran un informe i el dictamen corresponent. La presidència sotmet el document en qüestió al plenari següent per tal que adopti la resolució final, que és

notificada a les parts i publicada a la memòria anual del CIC i al seu web. El Consell no té potestat per imposar sancions. Únicament pot donar publicitat a les incorreccions comeses per tal d'aconseguir una rectificació o almenys una reflexió del mitjà.

En algunes ocasions excepcionals, el Consell sí que actua d'ofici davant d'alguna suposada vulneració del Codi considerada prou greu, i també emet declaracions i comunicats en

els quals expressa el seu parer sobre alguna qüestió d'especial importància relacionada amb la deontologia professional als mitjans de comunicació.